Gemeente Haarlem

Aan de leden van de raad
Tav griffiebureau

Ons kenmerk BC/2020/445731
Datum 24 april 2020
Afdeling Concerncontrol
Contact R. Kruiswijk
Telefoon 023-5114997
E-mail rkruiswijk@haarlem.nl

Onderwerp: Financiële gevolgen Corona-crisis

Geachte leden van de raad,

Aanleiding
De Corona-crisis zorgt voor onvermijdelijke effecten op de gemeentelijke begroting. Enerzijds is tot 1 juli de mogelijkheid aan ondernemingen geboden van uitstel van betaling van belastingen en het niet opleggen van specifieke ondernemers heffingen, zonder daarvoor kosten in rekening te brengen. Anderzijds bestaat de mogelijkheid dat de eigen organisatie extra kosten moet maken die niet voorzien en geraamd zijn. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden in de organisatie om de effecten van de Corona-crisis op basis van de nu beschikbare informatie zo goed mogelijk in kaart te brengen. Vooral een derving aan baten voor de gemeente zijn nu zichtbaar. Er is nog weinig bekend over eventuele effecten voor de lastenkant. De uitkomst van deze inventarisatie, waarbij opgemerkt moet worden dat het een eerste inventarisatie betreft die nog grote onzekerheden kent, worden in deze brief gepresenteerd. Door de PvdA zijn daarnaast enkele vragen gesteld bij de Raadsvergadering van 9 april die ook in deze brief geadresseerd zullen worden.

Inventarisatie financiële gevolgen
Onderstaande tabel presenteert de eerste inschattingen van de financiële gevolgen van de Corona-crisis op de gemeentelijke begroting. Hierbij worden de eerste twee scenario's van het CPB aangehouden (https://www.cpb.nl/scenarios-coronacrisis). Het eerste scenario geeft de extra lasten weer wanneer de maatregelen drie maanden aanhouden, bij het tweede scenario blijven de maatregelen zes maanden van kracht. In veel gevallen zijn in dit stadium de financiële consequenties nog nauwelijks te kwantificeren. Daarnaast is ook niet bekend in hoeverre het rijk de gemeenten nog tegemoet komt in kosten. De VNG is hierover in gesprek met het rijk. Ten aanzien van de cultuursector is inmiddels bekend dat hiervoor een bedrag van € 300 miljoen is uitgetrokken. Wat Haarlemse cultuurorganisaties hiervan ontvangen is op dit moment nog niet in te schatten. Van het bedrag van € 300 mln. is 10% bedoeld voor lokale cultuur.
De extra uitgaven die het rijk nu maakt in het kader van de coronacrisis tellen niet mee voor de zogeheten 'trap-op, trap-af'-systematiek en leiden dus ook niet tot een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Daar het tegenvallen van de baten als gevolg van corona vooralsnog als incidenteel wordt aangemerkt, vraagt dit effect om incidentele maatregelen.

Fin gevolgen Coronavirus	2020		2021	
	3 maanden	6 maanden	3 maanden	6 maanden
Programma 1: Sport: huurbedragen sportvelden	pm	pm	pm	pm
Programma 2: toenemende vraag jeugdzorg, veilig thuis, diverse vormen va ambulante ondersteuning / faillissement aanbieders / kosten instandhouding organisaties.	pm	pm	pm	pm
Programma 3: meer uitkeringen / meer beroep op minimaregelingen, bijzondere bijstand / Hogere kosten re-integratie (grotere doelgroep) / Meer dubieuze debiteuren sociale zaken / Omzetverlies SW-bedrijf	pm	pm	pm	pm
Programma 4: gevolgen Podia / gevolgen FHM / Grondexploitaties, renteverlies door vertraging in uitgifte, hogere planbegeleidingskosten door vertraging projecten. Bij niet-lichten koopopties kan grondprijs bij een nieuwe tender substantieel dalen / Economie / evenementensubsidies (lagere uitgaven) / cultuurstimuleringsfonds (lagere uitgaven)	pm	pm	pm	pm
Programma 5:				
- Parkeren (minder baten garages en straatparkeren)	-2.502	- 4.900	- 1.885[1]	- 1.885
- Havendienst (minder havengelden)	- 83	- 166	pm	pm
Programma 6: Lagere opbrengst overige leges / lagere baten markten en kermissen	-170	-200	pm	pm
Programma 7:	- 638	-1.275	pm	pm
- Toeristenbelasting (minder opbrengsten toeristenbelasting)	- 332	- 664	pm	pm
- Overige belasting (hogere kosten kwijtschelding particulieren/ minder baten uit invorderingskosten)	- 400	- 550	- 400	- 750
- Dividend	- 125	- 185	- 25	- 35
- Overig (risico ontstaan stuwmeer verlof / door minder uitbetalen van gerealiseerde winsten kan impact op dividend ontstaan / revolverend karakter SVn stokt door achterblijven terugbetalingen / doelstellingen niet behaald (niet financieel) / kosten crisisorganisatie / productiviteitsverlies en minder declarabele uren op projecten)				
Totaal	**-4.250**	**-7.940**	**-2.310**	**-2.670**

[1] *In de berekening is uit gegaan dat als de 'normale omstandigheden' in 2021 weer gelden er sprake is van 10% daling. Als de maatregelen stoppen per juni of per september zal er een effect zijn dat ook in 2021 nog voortduurt, maar er wordt niet uitgegaan van een verschil t.o.v. hoelang de maatregelen hebben geduurd.*

Risico derving huurbaten
Meer dan € 11,5 miljoen van de huur van objecten (op jaarbasis) heeft betrekking op cultuur/podia/musea en (binnen en buiten)sport. Hier bestaat de kans op niet kunnen betalen van huren. Naar een eerste inschatting wordt het maximale risico op de gehele vastgoedportefeuille ingeschat op € 4,7 (scenario 3 maanden) tot € 9,5 (scenario 6 maanden) miljoen.

Vervolg

De financiële consequenties van de Corona-crisis zullen worden opgenomen in de Voortgangsrapportage en aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Vooralsnog werkt het college conform de P&C kalender aan het opstellen van de Kadernota 2021. Het is ook goed mogelijk dat de kadernota zal verschijnen als een kaderbrief. De kaderbrief zou in de commissie Bestuur behandeld kunnen worden en geeft de hoofdlijnen van opgaven en oplossingen aan. Het debat vindt dan uiteindelijk plaats aan de hand van de Programmabegroting 2021. Alles hangt af van ontwikkelingen die nog niet voorzienbaar zijn.

Ook wordt conform de planning gewerkt aan de controle op de jaarrekening 2019. Op dit moment vindt de controle door de accountant plaats. Vooralsnog lijkt de controle binnen de afgesproken termijnen afgerond te kunnen worden. Ook is de Commissie Duisenberg light aan het werk. En ongetwijfeld werkt de raad aan het vormen van een beeld van jaarrekening en jaarverslag en worden er raadsvragen geformuleerd. Ook hier geldt dat de behandeling van de jaarrekening en het jaarverslag door de raad afhankelijk is van de dan geldende mogelijkheden.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Drs. J. Wienen
Burgemeester